

Fritidsnämnden

Nya riktlinjer för fördelningsprinciper

Förslag till beslut

1. Fritidsnämnden fastställer nya generella fördelningsprinciper som ska tillämpas vid fördelning av tider i idrottsanläggningar från och med januari 2017 enligt tjänsteskrivelsens bilaga daterad 25 augusti 2016.

Sammanfattning

I dag har kommunen flera olika fördelningsprinciper för att fördela tränings- och matchtider i kommunen beroende på idrott och anläggningstyp. De nya fördelningsprinciperna som föreslås likställer anläggningstyperna och idrotterna och går i linje med fritidsnämndens mål och föreningslivets utveckling och önskemål.

De två stora förändringarna jämfört med tidigare principer som föreslås är:

1. För föreningar med verksamhet för barn och ungdomar går förändringen från att fördela tider utifrån avslutade lag i seriesystem, till att fördela tider utifrån antal bidragsberättigade medlemmar i föreningen. Detta går i linje med fritidsnämndens och Riksidrottsförbundets ambition att gynna så många aktiva som möjligt.
2. Från att fördela tider till barn och ungdomar mellan 4-20 år, till att fördela tider för barn och ungdomar mellan 7-20 år. Detta går i linje med fritidsnämndens beslut den 31 maj 2016 § 26 att revidera kommunens bidragsregler med inriktning mot att föreningsbidrag främst ska ges till åldersgruppen 7-20 år och går i linje med Riksidrottsförbundets nya mål och visioner.

Tillämpningen av de nya fördelningsprinciperna ska förankras ytterligare i dialog med företrädare för idrottsföreningar i kommunen.

Ärendet

Föreningar och viss annan verksamhet, till exempel fritidsgårdar, kan ansöka om fasta tider i kommunens idrottsanläggningar. I regel är det större efterfrågan på träningstider än vad som är möjligt att fördela, därför gör kommunen en prioritering när tiderna fördelas.

Prioriteringen görs utifrån de riktlinjer för fördelningsprinciper som fritidsnämnden fastställt. Riktlinjerna ses över med jämna mellanrum för att vara relevanta, följa föreningslivets utveckling och idrottspolitiska mål och visioner. De nya föreslagna

fördelningsprinciperna kommer att ligga till grund för en detaljerad tillämpningsanvisning som ytterligare skall förankras i dialog med företrädare för idrottsföreningar i kommunen.

Forskning visar på en utveckling de senaste 30 åren där barn börjar i nästan all organiserad verksamhet på fritidsområdet i allt tidigare ålder. I dag är det mer regel än undantag att både föreningsliv och kommersiella aktörer har ett utbud för 4–5 åringar samtidigt som utbudet och möjligheterna för åldersgruppen 12–15 år minskar. Det finns allt färre aktiviteter för tonåringar och möjligheterna att börja som nybörjare i en aktivitet minskar också med åldern. Forskningen visar även att barn som börjar med en aktivitet när de är väldigt unga också slutar under mellanstadiet eller i tidiga tonåren. Ungdomar svarar i studier att de tröttnat och att de känner sig färdiga med ledarledd vuxenorganiserad fritidsverksamhet. De yngsta barnen har flest vuxenorganiserade aktiviteter på fritiden, medan de äldsta barnen har minst antal aktiviteter med vuxenkontakt.

För att stimulera ett mer omfattande utbud för åldern 13–20 år och för att motverka att man börjar i allt för tidig ålder har flera kommuner och Riksidrottsförbundet valt att ge föreningsbidrag från tidigast 7 års ålder. Fritidsnämnden beslöt den 31 maj 2016 § 26 att revidera kommunens bidragsregler med inriktning mot att föreningsbidrag främst ska ges till åldersgruppen 7-20 år. En synkronisering av fördelningsprinciperna och föreningsbidragen ses som ett led i att stärka ett aktivt idrottsliv längre upp i åldrarna.

Förslag till förändringar i nuvarande riktlinjer

Fördelning utifrån antal medlemmar

I de riktlinjer som ligger till grund för dagens fördelning av tider utgår fördelningen ifrån de antal avslutade lag i seriesystem från föregående säsong. I dialog med föreningslivet framgår att den generella viljan är att gå från fördelningsprinciper som bygger på antal avslutade lag i seriesystem till att istället använda sig av principen att utgå från de antal aktiva medlemmar en förening har. På så sätt minskar risken att föreningar anmäler fler lag till serier, än de egentligen har underlag för, enbart för att få fler träningstider. Förslaget att fördela tider på antal aktiva medlemmar går också helt i linje med Riksidrottsförbundets nya strategi, från triangel till rektangel. Den nya strategin har som mål att så många som möjligt ska vara en del av idrotten under så lång tid som möjligt. Ett sätt att stimulera ett aktivt fritidsliv är genom de föreslagna fördelningsprinciper som bygger på att så många medlemmar som möjligt uppmuntras till idrottande och inte nödvändigtvis till matchspel. Att inte gynna matchspel tros förändra föreningarnas verksamhet på ett sätt som är mer gynnsamt för folkhälsan. Tidigare fördelningsprinciper gav inte föreningarna någon stimulans att aktivera medlemmar som inte deltog i matcher i seriesystem eftersom det inte genererade några träningstider till klubben.

Att anta fördelningsprinciper som går från antal avslutade lag i seriesystem och istället bygger på antal aktiva medlemmar i föreningen är också något som många kommuner redan gjort eller är på väg att göra.

Fördelning för aktiva från 7 års ålder

Dagens fördelningsprinciper gäller för aktiva medlemmar från 4 års ålder, det nya förslaget är att fördelningsprinciperna ska gälla för aktiva medlemmar från 7 års ålder. Förändringen blir inte så stor för föreningarna, eftersom de nuvarande fördelningsprinciperna fördelar tider efter antal avslutade lag i seriespel och de allra flesta idrotter inte har serier för barn under 7 års ålder. Olika typer av föreningar tilldelas träningstider för barn mellan 4-6 år på olika sätt. Ishockeyföreningar med verksamhet i Nackas ishallar fördelas idag 1 ½ timme träningstid/förening/vecka för medlemmar mellan 4 och 6 år. Nackas konståkningsföreningar fördelas tider för barn mellan 4 och 6 år efter ansökt tid. Vid fördelning av inomhusidrotter delas antal medlemmar mellan 4-10 år upp i lag om 15 personer och fördelas tider i gymnastiksalarna på vardagar och eventuellt i sporthallar på helger. Fotbollsföreningar i kommunen ströbokar tider som blir över på bollplaner för sina fotbollsskolor för barn mellan 4-6 år.

I de nya fördelningsprinciperna ges föreningarna valmöjligheten att använda sin fördelade tid även för verksamhet för barn yngre än 7 år. I förslaget till de nya riktlinjerna kvarstår föreningarnas möjlighet att, efter avslutad fördelning, ansöka om eventuella tider som finns kvar eller ströboka tider som avbokas.

Den föreslagna förändringen att fördela tider från 7 års ålder går i linje med fritidsnämndens beslut den 31 maj 2016 § 26 att revidera kommunens bidragsregler med inriktning mot att föreningsbidrag främst ska ges till åldersgruppen 7-20 år och går även i linje med Riksidrottsförbundet mål och visioner. De flesta kommuner i regionen har denna åldersfördelning i sina fördelningsprinciper.

Enhetens bedömning

Kultur- och fritidsenheten har under arbetet med att ta fram nya riktlinjer haft dialog både med föreningslivet och andra kommuner. Ett möte dit alla föreningar varit inbjudna har genomförts och dialog har förts med Nackas fotbollsföreningar då avsikten är att fördelningen av tider på Nackas bollplaner kommer att bli först ut att pröva de föreslagna nya riktlinjerna. Enheten gör bedömningen att de riktlinjer för fördelning av tider i kommunens olika idrottsanläggningar som enheten tagit fram är lätta att förstå och på ett bra sätt svarar mot fritidsnämndens uppgift att beakta folkhälsofrågor och kommunens fritidsstrategi om att ha ett attraktivt och tillgängligt fritidsutbud. Bedömningen är att de nya riktlinjerna möjliggör för fler barn och ungdomar att ta del av kommunens fritidsutbud. Enheten bedömer också att de nya riktlinjerna på ett bättre sätt svarar mot Riksidrottsförbundets nya strategi.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget kommer inte att medföra några ekonomiska konsekvenser för fritidsnämnden.

Konsekvenser för barn

Förslag till beslut innebär förändringar i verksamhet som rör barn och ungdomar. Bedömning är att förändringen är positiv, då barn och ungdomar i större utsträckning kan delta i föreningslivet utan att känna press att delta i matcher om de inte vill. Inga barn eller ungdomar har fått möjlighet att uttrycka sina åsikter i denna fråga, däremot har företrädare för Nackas föreningsliv, som representanter för sina medlemmar, varit involverade i förslaget. De nya riktlinjerna bedöms även förlänga det antal år som barn och unga är aktiva idrottsutövare.

Bilagor

1. Förslag på nya riktlinjer för fördelningsprinciper som tillämpas för idrottslokaler och idrottsanläggningar.
2. Nuvarande riktlinjer för fördelningsprinciper som tillämpas för idrottslokaler och idrottsanläggningar.

Nadia Izzat
Enhetschef
Kultur- och fritidsenheten

Anna Kristiansson
Föreningsstrateg
Kultur- och fritidsenheten